

sygn. akt IVRC 6/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2016r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku IV Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący **SSR Agnieszka Kubica**

Protokolant **Joanna Stobińska**

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2016r. w Gdańsku sprawy

z powództwa małol. Z. K. zast. przez matkę A. N.

przeciwko F. K. (1)

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa alimenty ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 05 września 2012r. sygn. IIC 748/12 od pozwanego F. K. (1) na rzecz małoletniej powódki Z. K. z kwoty po 700 zł do kwoty po 1200 (jeden tysiąc dwieście) zł miesięcznie, płatne z góry do 10-go dnia każdego miesiąca do rąk matki małoletniej powódki A. N., z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 04 listopada 2015r.

II. w pozostałym zakresie powództwo o podwyższenie alimentów oddała

III. oddała powództwo o zasądzenie alimentów za okres poprzedzający wytoczenie powództwa

IV. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności

V. nakazuje pobrać od pozwanego F. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku kwotę 300 (trzysta) zł tytułem zwrotu kosztów procesu

VI. zasądza od pozwanego F. K. (1) na rzecz małoletniej powódki Z. K. do rąk matki powódki A. N. kwotę (...) (jeden tysiąc osiemset czterdzieści osiem) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

(...) 6/15

UZASADNIENIE

Małoletnia Z. K. działająca przez matkę A. N. w dniu 30.12.2014r. złożyła przeciwko swemu ojcu F. K. (1) pozew o podwyższenie alimentów ustalonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 05.09.2012r. sygn. IIC 748/12 z kwoty po 700 zł do kwoty po 2.000 zł miesięcznie, poczynając od dnia 01.09.2014r.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że matka powódki zgodziła się na alimenty w wysokości po 700 zł wierząc, że pozwany nie miał wyższych możliwości udziału w utrzymaniu córki. Tymczasem już po rozwiedzie matka powódki dowiedziała się, że pozwany zataił uzyskanie dochodu w wysokości 5 mln zł ze sprzedaży udziałów w firmie turystycznej oraz dokonał darowizny na rzecz swoich rodziców. Wskazano także, że od rozwodu wzrosły potrzeby małoletniej powódki związane z jej leczeniem klimatycznym, uczęszczaniem do przedszkola i potrzebami osobistymi. W 2014r. potrzeby powódki wynosiły ok. 4500 zł miesięcznie. małoletnia dwa razy w roku wymaga leczenia klimatycznego, jest alergiczka, ma problemy z wymową. Matka małoletniej uzyskuje dochody pozwalające jedynie na zaspokojenie własnych potrzeb. Zwiększyły się wydatki mieszkaniowe, bowiem w dacie rozwodu matka powódki mieszkała u swoich

rodziców nie ponosząc z tego tytułu żadnych wydatków, obecnie wynajmuje 3-pokojowe mieszkanie, co łącznie z opłatami kosztuje 2150 zł miesięcznie. Pozwany poza alimentami nie uczestniczy w utrzymaniu dziecka, jej potrzeby w znacznej części zaspokajają dziadkowie ze strony matki. Odnośnie pozwanego wskazano, że mieszka i pracuje w Stanach Zjednoczonych, jest bardzo majątny, ma mieszkanie w G., jeździ na wycieczki dookoła świata i żyje na bardzo wysokim poziomie. Wskazano także, że pozwany studiuje w Stanach Zjednoczonych.

Pismem procesowym z dnia 18.04.2016r. (k. 173) powódka sprecyzowała roszczenie w zakresie alimentów za okres poprzedzający wytoczenie powództwa żądając zasądzenia łącznie 5.200 zł z tytułu niezaspokojonych przez pozwanego potrzeb powódki w okresie od 01.09.2014r. do 30.12.2014r.

Przed zamknięciem rozprawy pełnomocnik powódki wniósł także o zasądzenie od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego wg złożonego do akt spisu kosztów (k. 398, 407).

Pozwany F. K. (1) złożył odpowiedź na pozew (k. 101-102) wnosząc o oddalenie powództwa i wskazując, że obecnie nie stać go na płacenie alimentów w wyżej wysokości niż 700 zł. Pozwany podkreślił, że ma liczne długi i nie posiada „realnego zatrudnienia”. Pozwany zauważył, że koszty utrzymania powódki wyliczono na kwotę wyższą niż średnie wynagrodzenie w Polsce. Pozwany zaprzeczył, jakoby był osobą majątną. Stwierdził, że sprzedaż udziałów w spółce Biurom (...) nie przyniosła mu dochodów, ponieważ nie był faktycznym udziałowcem firmy, ponadto sprzedaż miała miejsce jeszcze przed zawarciem związku małżeńskiego z matką powódki. Pozwany podniósł również, że matka powódki wyjechała z dzieckiem ze Stanów Zjednoczonych wbrew jego woli, co oznaczało dla pozwanego konieczność ponoszenia znacznych kosztów przyjazdów do Polski na spotkania z dzieckiem. Pozwany wskazał, że pracuje w szkole filmowej w Ł. oraz pracuje nad projektami filmowymi, które w przyszłości mogą przynieść dochody.

Przed zamknięciem rozprawy pozwany podtrzymał w/w stanowisko (k. 407).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia Z. K. ur. (...) w N. pochodzi z małżeństwa A. N. i pozwanego F. K. (1). Małżeństwo rodziców powódki zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 05.09.2012r. sygn. IIC 748/12. Alimenty na rzecz małoletniej córki stron od jej ojca ustalono na kwotę po 700 zł miesięcznie.

W dacie wspomnianego wyroku małoletnia Z. K. miała 2 lata, była dzieckiem zdrowym. Powódka uczęszczała do prywatnego przedszkola, co kosztowało 1050 zł. A. N. pracowała jako tłumacz i specjalista ds. kontaktów z kontrahentami zagranicznymi w (...) (...) z wynagrodzeniem 1.200 zł brutto, miała także dodatkowe dochody z pracy w zawodzie aktorki – ok. 400 zł miesięcznie. F. K. (1) przed rozwodem przekazywał na utrzymanie córki po 1.000 zł miesięcznie. Pozwany mieszkał wówczas w N., gdzie studiował. Pozwany twierdził, że nie pracuje i pozostaje na utrzymaniu swoich rodziców.

(dowód: - odpisy aktów stanu cywilnego: k. 9-10 akt IIC 748/12

- rachunki z tytułu um. zlecenia: k. 53-56 akt jw.

- przesłuchanie F. K.: k. 34-36 akt jw.

- przesłuchanie A. N.: k. 58-59 akt jw.

- wyrok z dnia 05.09.2012r.: k. 60 akt jw.)

Powódka Z. K. ma obecnie 6 lat. Powódka uczęszczała do niepublicznego przedszkola – od dnia 24.03.2014r. do (...) of G. – (...) w G.. Czesne w tej placówce wynosiło 900 zł plus opłata za wyżywienie i ew. opiekę ponadwymiarową. Następnie w roku szkolnym 2014/2015 małoletnia chodziła do „zerówki” w (...) of G., gdzie chesne wynosiło w granicach 712-780 zł miesięcznie. Od początku bieżącego roku szkolnego małoletnia uczęszcza do (...) of G., do klasy

I, chesne w tej szkole jest płatne przez 10 miesięcy i wynosi 1.700 zł. W chesne wliczone są koszty szeregu zajęć dodatkowych. Pozwany nie uczestniczył w wyborze szkoły dla dziecka.

(dowód: - umowa dot. przedszkola.: k. 8-11

- zaświad. ze szkoły: k. 177

- przesłuchanie A. N.: k. 271-275)

Małoletnia powódka w ubiegłym roku szkolnym miała dodatkowe zajęcia pozaszkolne: lekcje gry na pianinie – 300 zł miesięcznie, balet - 320 zł na kwartał, jazda konna – 300 zł za 10 zajęć. Dla powódki zostało kupione używane pianino za cenę 7.500 zł, na ten cel A. N. zaciągnęła kredyt. Pozwany odmówił partycypowania w kosztach zakupu pianina. Obecnie małoletnia kontynuuje naukę gry na pianinie. Powódka wymaga także terapii logopedycznej, na którą we wcześniejszym okresie uczęszczała prywatnie – koszt jednej wizyty wynosił 90 zł. Obecnie powódka kontynuuje zajęcia logopedyczne w szkole i ćwiczy w domu.

(dowód: - opinia logopedyczna.: k. 16-17

- zaświad. lekarskie: k. 200

- faktury za wizyty u logopedy: k. 178-179

- częściowo kosztorys: k. 138-141

- zeznania świadka M. N.: k. 265-268

- zeznania świadka J. N.: k. 268-270

- przesłuchanie A. N.: k. 271-275)

W wieku 3 lat u powódki pojawiły się problemy zdrowotne, małoletnia miała obniżoną odporność, często chorowała. W 2014r. rozpoznano u niej przewlekłe zapalenie zatok sitowych i alergię, w tym nagłe i gwałtownie przebiegające incydenty uczuleniowe wymagające podawania sterydów. Małoletnia okresowo przyjmuje Z., bierze witaminy. Małoletnia często choruje, koszty leczenia w skali miesiąca wynoszą ok. 50 zł. Małoletnia ma koślawość kolan i stóp, co wymaga specjalistycznego obuwia i adekwatnych zajęć ruchowych. Małoletniej zalecane jest leczenie uzdrowiskowe. Małoletnia korzysta z takiego leczenia – dwa razy w roku wyjeżdża z matką do R.. Jest to leczenie prywatne – małoletnia ma prawo do przyznania sanatorium w ramach NFZ, jednakże nienormowany czas pracy matki powódki utrudnia korzystanie z takiego sanatorium, jako że NFZ narzuca termin leczenia. Jednorazowy pobyt w R. dla dziecka i matki kosztuje w granicach 5.000 zł. Wyjazdy są finansowane przez rodziców A. N.. W przypadku finansowania pobytu w sanatorium przez NFZ pobyt opiekuna dziecka również jest płatny, co kosztuje w granicach 1.700-2.000 zł.

(dowód: - zaświad. lekarskie.: k. 13, 200

- karta informacyjna leczenia uzdrowiskowego: k. 14

- rezerwacja pobytu w sanatorium i faktury: k. 180-184

- cennik opłat sanatoryjnych NFZ: k. 255

- pismo do NFZ: k. 256

- zeznania świadka M. N.: k. 265-268

- zeznania świadka J. N.: k. 268-270

- przesłuchanie A. N.: k. 271-275)

Powódka mieszka z matką w wynajmowanym 3-pokojowym mieszkaniu. Czynnosc najmu wynosi 1.500 zł miesięcznie. Łącznie z opłatami eksploatacyjnymi koszty mieszkaniowe wynoszą ok. 2.000-2.200 zł miesięcznie. Rachunki mieszkaniowe opłacają rodzice A. N..

(dowód: - umowa najmu.: k. 18-21

- zeznania świadka M. N.: k. 265-268

- zeznania świadka J. N.: k. 268-270

- przesłuchanie A. N.: k. 271-275)

Do pozostałych kosztów utrzymania małoletniej powódki należą wydatki na wyżywienie – ok. 500 zł miesięcznie, wydatki na odzież i obuwie – ok. 150 zł miesięcznie, środki higieny i czystości – ok. 40 zł miesięcznie.

(dowód: - częściowo kosztorysy: k. 5-7, 138-141

- przesłuchanie A. N.: k. 271-275)

Matka małoletniej powódki A. N. ma 30 lat. Jest z wykształcenia aktorką, ukończyła znaną szkołę aktorską L. S. (...) w N., ma także kwalifikacje lalkarskie. Matka powódki nie ma etatu w teatrze, ale współpracuje m. in. z Teatrem W. w G., Teatrem (...) w S., Teatrem G. (...), (...)w G. czy Fundacją (...) w W.. Dochód z tego tytułu w 2016r. wynosi ok. 2.000 zł miesięcznie. Matka powódki prowadzi także zajęcia dla kandydatów do szkół teatralnych.

W dniu 18.09.2015r. A. N. zawarła ze spółką (...) S.C. umowę o dzieło dot. pracy przy filmie fabularnym (...). Wynagrodzenie za jeden dzień zdjęciowy wynosi 1.500 zł brutto.

Matka powódki nadal pracuje także na umowę zlecenie w gabinecie stomatologicznym swojej matki M. N. (2) z wynagrodzeniem w granicach 1.060-1.200 zł brutto miesięcznie. Matka powódki wykonuje prace biurowe, tłumaczenia i inne prace zlecane.

A. N. w 2014r. osiągnęła dochód 17.954,79 zł (przed odliczeniem składek na ubezpieczenie społeczne). W 2015r. było to 15.638,74 zł.

Matka powódki korzysta ze znaczącej pomocy materialnej jej rodziców.

Matka powódki nie posiada majątku. Użytkuje samochód leasingowany przez jej matkę M. N. (2).

(dowód: - umowa o dzieło: k. 258-260

- zaświad. o zarobkach: k. 30-35, 94-96

- PIT za lata 2014 i 2015: k. 89-93, 185-191

- zeznania świadka M. N.: k. 265-268

- zeznania świadka J. N.: k. 268-270

- przesłuchanie A. N.: k. 271-275)

Pozwany F. K. (1) ma 31 lat. Obecnie pozwany mieszka częściowo w W., gdzie wynajmuje pokój za 550-650 zł miesięcznie, a częściowo w C., w P., gdzie mieszka u swojej narzeczonej. Pozwany ma wykształcenie wyższe, ukończył licencjat w Państwowej Wyższej Szkole (...) w Ł. na Wydziale reżyserii, specjalizacja montaż filmowy. Następnie

ukończył studia magisterskie na kierunku scenariusz filmowy na prestiżowej uczelni - C. U. w N.. Studia w Stanach Zjednoczonych opłacili rodzice pozwanego, a częściowo zostały sfinansowane pracą pozwanego na rzecz uczelni. Pozwany otrzymywał także stypendium. Pozwany dokształcał się także na kursach i warsztatach, ma kwalifikacje scenarzysty i konsultanta scenariuszowego.

Pozwany jest wykładowcą w Państwowej Wyższej Szkole (...) w Ł., gdzie pracował do tej pory na umowy o dzieło lub umowy zlecenia, obecnie spodziewa się umowy o pracę. W okresie od stycznia do czerwca 2014r. otrzymał tam wynagrodzenie w łącznej wysokości 4.260 zł brutto, w okresie od października 2014r. do czerwca 2015r. w wysokości 7.200 zł brutto, a w okresie od października 2015r. do czerwca 2016r. 11.200 zł brutto.

Pozwany prowadzi także warsztaty scenariuszowe, m. in. w Szkole W. w W.. W tym roku pozwany podpisał umowę na konsultację scenariusza z wynagrodzeniem 3.000 zł.

Aktualnie pozwany pracuje nad scenariuszami filmowymi. Napisał autorski scenariusz filmu fabularnego o roboczym tytule „Akt odwagi”, który jest na etapie przygotowywania wniosku do Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej. Od sposobu rozpoznania wniosku zależy, czy film trafi do realizacji, decyzja spodziewana jest w marcu przyszłego roku. Jeżeli scenariusz trafi do produkcji, pozwany otrzyma honorarium w granicach od 50.000 zł.

Pozwany napisał także scenariusz do filmu o tytule „M. + T.” dla firmy producenckiej B. My E. z W.. Pozwanemu wypłacono część honorarium – 15.000 zł, kolejną ratę na poziomie 8.000-9.000 zł pozwany otrzyma w przyszłym roku po złożeniu przez producenta wniosku do Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, a kolejną ratę w 2018r. Pozwany współpracuje z w/w firmą producencką co najmniej od 2014r.

Pozwany pisze także kolejny scenariusz o roboczym tytule (...), umowa opiewa na wynagrodzenie w wysokości 70.000 zł. Pozwanemu w październiku br. wypłacono pierwszą ratę w wysokości 10.000 brutto, producent zalega z wypłatą drugiej raty w wysokości 20.000 zł. Z wynagrodzenia należy opłacić prowizję dla agenta (10%) i podatek.

Pozwany podejmował szereg rozmów w sprawie scenariuszy zagranicą, m. in. w S. (...), C.. Otrzymał także zaliczkę w wysokości 2.000 USD na scenariusz dramatu wojennego, ale projekt ten upadł.. Podobnie na etapie wstępnych rozmów zakończył się projekt chińskiej komedii romantycznej. Pozwany zabiegał także o kontrakt na serial telewizyjny, ale bez powodzenia.

(dowód: - oświadczenie firmy (...): k. 38

- umowy i informacje (...) w Ł.: k. 153-171

- przesłuchanie F. K.: k. 400-406)

F. K. (1) w 2014r. wykazał dochód w wysokości 46.193,52 zł – przed odliczeniem składek na ubezpieczenie społeczne.

(dowód: - PIT za 2014r.: k.107-110)

Pozwany odbywa wiele podróży zagranicznych. Część tych podróży to wyjazdy prywatne, jak np. wyjazd na Sylwestra do (...) czy wyjazdy do C. do narzeczonej pozwanego. Pozwany jeździ także na festiwalach filmowych, na warsztaty, na rozmowy z potencjalnymi kontrahentami. Co do zasady takie wyjazdy są finansowane przez organizatorów, potencjalnych kontrahentów, firmę producencką B. (...)E. czy ze środków Polskiego Centrum Audiowizualnego. Czasami pozwany sam kupuje bilety lotnicze, a następnie otrzymuje zwrot poniesionych kosztów.

(dowód: - przesłuchanie F. K.: k. 400-406)

Pozwany aktualnie nie posiada majątku. Pozwany był właścicielem mieszkania w G. przy ul. (...), które nabył na podstawie umowy darowizny zawartej z ojcem pozwanego w dniu 28.01.2010r., a więc przed zawarciem związku małżeńskiego z A. N.. Mieszkanie zostało sprzedane w dniu 23.03.2016r. W umowie przedwstępnej ustalono cenę

sprzedaży na kwotę 175.000 zł. Pieniądze ze sprzedaży mieszkania trafiły do rodziców pozwanego tytułem spłaty za koszty studiów pozwanego w Stanach Zjednoczonych.

(dowód: - umowa darowizny.: k. 40-42

- umowa przedwstępna sprzedaży: k. 204-205

- przesłuchanie F. K.: k. 400-406)

Pozwany posiada rachunek bankowy w banku (...) i w (...). Pozwany ma także rachunek inwestycyjny w (...) – na rachunkach tych nie ma żadnych środków. Pozwany posiada także karty kredytowe. Pozwany jest zadłużony w rachunkach kart kredytowych.

(dowód: - wyciągi z rachunków bankowych i kart kredytowych.: k. 103, 227-237, 290-335, 342-356, 366-391

- wyciągi z rachunków inwestycyjnych: k. 289-290

- przesłuchanie F. K.: k. 400-406)

Pozwany utrzymuje kontakty z małoletnią powódką. Część tych kontaktów odbywa się z noclegami, wówczas pozwany wynajmuje apartament w G., co kosztuje 115-280 zł za dobę. W lipcu br. powódka spędziła z ojcem 18 dni. Kontakty pozwanego z córką są przedmiotem sporu między rodzicami małoletniej, w tut. Sądzie z wniosku F. K. (1) toczy się postępowanie o uregulowanie kontaktów sygn. IVNsm 1207/13.

Pozwany kupuje córce drobne rzeczy, jak książki, ostatnio kupił globus.

(dowód: - zeznania świadka M. N.: k. 265-268

- zeznania świadka J. N.: k. 268-270

- przesłuchanie A. N.: k. 271-275

- przesłuchanie F. K.: k. 400-406)

A. N. i F. K. (1) poza małoletnią powódką nie mają innych osób na utrzymaniu.

(okoliczność bezsporna)

Sąd zważył, co następuje:

Ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się przede wszystkim na zeznaniach świadków M. N. (2) i J. N. (2), wyjaśnieniach stron i złożonych przez strony do akt dokumentach. Wiarygodność dokumentów nie była w toku procesu przez strony kwestionowana, nie budziła też wątpliwości Sądu. Sąd miał na uwadze, że okoliczności faktyczne sprawy nie były co do zasady między stronami sporne. Strony natomiast odmiennie oceniały zakres usprawiedliwionych potrzeb powódki i możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego, a zatem odmiennie oceniały istnienie przesłanek do zmiany wysokości alimentów, o czym jeszcze będzie mowa w dalszej części uzasadnienia. Sąd posiłkował się przy tym zasadami doświadczenia życiowego.

Ustalając okoliczności faktyczne istotne dla sprawy Sąd dał wiarę zeznaniom świadków M. N. (2) i J. N. (2) w zakresie dotyczącym potrzeb powódki, dochodów matki powódki i pomocy świadczonej im przez świadków. Zeznania w tej części korespondują z innymi dowodami w sprawie, w tym wyjaśnieniami A. N. i nie zostały zakwestionowane przez pozwanego. Sąd pominął natomiast zeznania J. N. (2) w części dotyczącej aktualnej sytuacji materialnej pozwanego i zbycia udziałów w spółce Biuro (...) Sp. z o.o. Zeznania świadka w tym fragmencie odzwierciedlały bowiem negatywne nastawienie świadka do pozwanego, a ponadto dotyczyły okoliczności nie mającej decydującego znaczenia w sprawie

(zbycie udziałów). Świadek nie posiada ponadto rzeczywistej wiedzy o sytuacji materialnej pozwanego, snuł jedynie własne przypuszczenia.

Pełnomocnik powódki zgłosiła szereg wniosków dowodowych, z czego większość została przez Sąd uwzględniona. Sąd zobowiązywał pozwanego m. in. do złożenia szeregu dokumentów obrazujących jego sytuację zarobkową, zadłużenie czy stan rachunków bankowych. Pozwany ze zobowiązań tych wywiązał się tylko częściowo, co podlega ocenie w oparciu o treść art. 233 § 2 kpc. Sąd miał przy tym na uwadze, że pozwany złożył w sprawie obszernie wyjaśnienia, które nie zostały skutecznie podważone przez stronę powodową. Stały się zatem pełnoprawną podstawą poczynienia przez Sąd przedstawionych powyżej ustaleń faktycznych, także co do możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika powódki o zobowiązanie pozwanego do wykazania, kiedy i w jakiej wysokości dokonał na rzecz swoich rodziców darowizny środków pieniężnych pochodzących ze zbycia udziałów w Biurze (...) Sp. z o.o. (k. 152). W ocenie Sądu przeprowadzenie tego dowodu nie miało znaczenia dla ustalenia okoliczności faktycznych istotnych w sprawie z uwagi na charakter zgłoszonego roszczenia. W sprawach o podwyższenie alimentów Sąd bowiem bada zmianę okoliczności w porównaniu do daty poprzedniego ustalenia wysokości alimentów, zbycie udziałów zaś miało miejsce w 2008r. – jeszcze przed narodzinami powódki, a nawet przed zawarciem małżeństwa przez jej rodziców. Z tych samych względów oddalone zostały wnioski pełnomocnika powódki zgłoszone w piśmie procesowym z dnia 29.02.2016r. w pkt 2, 3 i 12 oraz w piśmie procesowym z dnia 11.04.2016r. w pkt 17, a dotyczące wspomnianego zbycia udziałów i darowizny (k. 152, k. 276).

Materialnoprawną podstawą powództwa o podwyższenie alimentów jest art. 138 w zw. z art. 135 § 1 kro, z którego wynika, że można domagać się zmiany wysokości alimentów w razie zmiany w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub w zakresie możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego do alimentacji. Nie każda jednak zmiana stosunków uzasadnia ingerencję w wysokość alimentów, ale tylko taka, która ma charakter trwały i dotyczy okoliczności istotnych (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r., sygn. III CZP 91/86, OSNCP 1988/4/42). Ciężar dowodu, że od daty poprzedniego skonkretyzowania obowiązku alimentacyjnego nastąpiła tego rodzaju zmiana okoliczności, obciąża powoda (art. 6 kc w zw. z art. 232 kpc).

Rozpoznając powództwo zatem Sąd obowiązany był zbadać, czy od daty ustalenia alimentów w sprawie o rozwód nastąpiła istotna i trwała zmiana okoliczności. Okoliczności zaistniałe przed ustaleniem alimentów w sprawie o rozwód nie mają znaczenia dla rozpoznania zasadności roszczenia. W ocenie Sądu o takiej zmianie należy mówić, jednak jej zakres nie uzasadnia uwzględnienia powództwa w całości, lecz jedynie w części. Należy podzielić stanowisko matki powódki, że nastąpił znaczący wzrost kosztów utrzymania powódki w porównaniu do stanu aktualnego w 2012r. z uwagi na upływ czasu, rozpoczęcie przez powódkę edukacji szkolnej i pojawienie się problemów zdrowotnych generujących określone wydatki.

Do usprawiedliwionych potrzeb małoletniej Z. K. należą koszty jej zwykłego utrzymania – wyżywienia, zakupu odzieży, obuwia, środków higieny itp. W ocenie Sądu jednak wydatki na te cele przedstawione w złożonych do akt kosztorysach i w zeznaniach A. N. należy uznać za wygórowane. Na rozprawie w dniu 18.07.2016r. A. N. zeznała, że wyżywienie powódki kosztuje miesięcznie 600 zł plus obiady w szkole. Tymczasem w kosztorysach w aktach sprawy wskazywano, że wydatki na ten cel są różnej wysokości, w granicach od 480 do 948 zł miesięcznie. Matka powódki nie wyjaśniła, skąd tak znaczne rozbieżności w kosztach żywności dla dziecka w poszczególnych miesiącach. Sąd zauważa, że małoletnia nie wymaga specjalistycznej diety, z uwagi na alergię należy jedynie eliminować niektóre produkty żywnościowe. Wskazywanie, że wyżywienie dziecka w wieku 6 lat kosztuje nawet do niemal 1000 zł miesięcznie nie znajduje uzasadnienia tak w okolicznościach niniejszej sprawy, jak i w zasadach doświadczenia życiowego tym bardziej, że matka powódki nie jest osobą majątną i zarabia niewiele ponad 2000 zł miesięcznie. Dlatego też Sąd uznał, że wyżywienie powódki to koszt rzędu 500 zł miesięcznie. Wzięto przy tym pod uwagę, że powódka ma także posiłki w szkole.

Podobnie jako wygórowane Sąd ocenił podnoszone wydatki na środki czystości i środki higieny po 168 zł miesięcznie (kosztorys k. 141), co w 2015r. dało rocznie wydatek rzędu 2.000 zł. Zeznając w dniu 18.07.2016r. matka powódki

oszacowała wydatki na ten cel na kwotę po 80 zł miesięcznie. W ocenie Sądu obie te kwoty są wygórowane. Matka powódki nie wskazała, jakie konkretnie zakupy składają się na tę pozycję w kosztorysie, należy więc przyjąć, że chodzi o proszki czy płyny do prania, do płukania, tzw. chemię gospodarczą, mydło, szampon itp. Mając na uwadze, że małaletnia pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z matką, część tych zakupów to wydatki na zaspokojenie potrzeb obojga domowników. Z tych względów Sąd przyjął, że wydatki w tej kategorii na rzecz powódki zamykają się kwotą 50 zł miesięcznie.

Matka powódki wskazała, że na odzież i obuwie w 2015r. wydała łącznie 3.383 zł. W ocenie Sądu realne potrzeby dziecka w tym wieku w zakresie ubioru i obuwia zamykają się kwotą na poziomie 1.800-2.000 zł w skali roku.

Jako że małaletnia na stałe przyjmuje jedynie Z. i witaminy, koszty leków, w tym leczenia w razie infekcji, należy szacować na poziomie 50 zł miesięcznie.

Do zakresu usprawiedliwionych potrzeb powódki należy wliczyć także jej udział w opłatach mieszkaniowych w zajmowanym wspólnie z matką mieszkaniu. A. N. nie posiada własnego mieszkania, stąd w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych powódki i jej matki konieczne jest wynajęcie mieszkania.

Przedstawione do tej pory tzw. zwykłe koszty utrzymania małaletniej powódki wynoszą zatem ok. 1.750 zł miesięcznie.

Małaletnia powódka we wcześniejszym okresie uczęszczała do niepublicznego przedszkola, a następnie do klasy O, również w niepublicznej placówce, co kosztowało w granicach 700-900 zł miesięcznie. W bieżącym roku szkolnym małaletnia rozpoczęła naukę w I klasie szkoły podstawowej. Jest to szkoła niepubliczna, w której czesne wynosi 1.700 zł miesięcznie, płatne przez 10 miesięcy w roku. Matka powódki nie konsultowała wyboru tej szkoły z pozwanym. Pozwany co do zasady nie kwestionuje edukacji córki w szkole prywatnej, jednak kwestionuje wybór tej konkretnej szkoły z uwagi na koszt czesnego i wskazuje, że ani jego, ani matki powódki, na taką szkołę nie stać. Z argumentacją pozwanego należy się zgodzić. Wybór tak drogiej placówki edukacyjnej powinien być wspólną decyzją obojga rodziców. Samodzielna decyzja A. N. nie może stanowić o automatycznym obciążeniu pozwanego obowiązkiem partycypowania w opłacie czesnego. Sąd znajduje walory kształcenia powódki w obecnej szkole, jednak z uwagi na sytuację zarobkową i majątkową rodziców powódki jest to wydatek nieuzasadniony. Jak wynika z materiału dowodowego w sprawie, to rodzice A. N. opłacają czesne w szkole wnuczki. Skoro podjęli taką decyzję, oznacza to, że mają na ten cel środki finansowe. Brak jest jednak podstaw do obciążania taką decyzją pozwanego. Sąd zauważa także, że możliwe jest znalezienie w G. szkoły niepublicznej o niższej odpłatności.

Do usprawiedliwionych potrzeb małaletniej powódki należą także zajęcia logopedyczne. Jak wynika z zeznań A. N., obecnie nie ponosi ona kosztów terapii logopedycznej, jako że powódka ma takie zajęcia w szkole, a dodatkowo matka ćwiczy z nią w domu. Małaletnia wcześniej uczęszczała na balet, co było zgodne z zaleceniami lekarza, obecnie zajęcia takie są w jej szkole. Do usprawiedliwionych potrzeb powódki należą także koszty jazdy konnej (zalecana z uwagi na koślawość kolan) – ok. 200 zł miesięcznie oraz koszty lekcji gry na pianinie – 300 zł miesięcznie. Pozwany wydatków tych nie zakwestionował. Należy podkreślić, że dziecko ma prawo do zaspokajania nie tylko podstawowych potrzeb bytowych, ale także rozwijania jego talentów i edukacji oraz zajęć ruchowych zgodnie z predyspozycjami bądź zaleceniami lekarskimi.

Istotnym wydatkiem na rzecz małaletniej Z. K. są jej wyjazdy na leczenie uzdrowiskowe do R. dwa razy w roku. Pozwany przyznał, że takie leczenie jest uzasadnione, znajduje to potwierdzenie w złożonej do akt dokumentacji medycznej. Kwestią sporną między stronami jest natomiast koszt takiego leczenia. Oczywistym jest, że powódka z racji wieku nie może na takim leczeniu być sama, wymagana jest obecność opiekuna. Bezspornym jest także, że powódce przysługuje leczenie w sanatorium w ramach refundacji NFZ. Niezależnie od tej refundacji opiekun dziecka musi opłacić swój pobyt w sanatorium, co kosztuje do ok. 2000 zł. Powódka nie korzysta z refundacji NFZ, jako że nienormowany czas pracy A. N., jej zobowiązania np. wobec teatrów, nie pozwalają na skorzystanie z takiego leczenia w terminie wyznaczonym przez NFZ. Matka powódki wykazała, że raz ubiegała się o miejsce w sanatorium w ramach NFZ i otrzymała skierowanie na taki okres, kiedy z dzieckiem nie mogła pojechać (pismo k. 256). W ocenie Sądu nie oznacza to, że nigdy matce powódki nie uda się uzyskać skierowania do sanatorium w korzystnym dla niej terminie.

Nadto Sąd zauważa, że pozwany zadeklarował swoją opiekę nad dzieckiem w sanatorium, jeżeli matce dziecka nie pozwolą na to obowiązki zawodowe. Zatem uprawniony jest wniosek, że koszty prywatnego leczenia sanatoryjnego powódki należy uwzględnić nie 2 razy do roku, a raz w roku, co z opiekunem daje koszt ok. 5.000 zł rocznie. Sąd miał także na uwadze, że wyjazdy uzdrowiskowe powódki i jej matki finansują rodzice A. N..

Reasumując Sąd ustalił, że usprawiedliwione potrzeby małoletniej Z. K. zamykają się kwotą rzędu 2.700 zł w skali miesiąca oraz że nastąpiło zwiększenie się tych potrzeb w porównaniu do daty ustalania alimentów sprawie o rozwód.

O zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują nie tylko potrzeby uprawnionego, ale i możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanych – w tym przypadku obojga rodziców powódki. Sytuacja majątkowa i zarobkowa A. N. od daty rozwodu uległa niewielkiej zmianie. Matka powódki nadal pracuje w gabinecie stomatologicznym swojej matki M. N. (2) oraz podejmuje się zleceń w swoim wyuczonym zawodzie aktorki. Obecnie łączne dochody z obu tych źródeł wynoszą ok. 2.000-3.000 zł. W ocenie Sądu matka powódki nie wykorzystuje w pełni swoich możliwości zarobkowych, tym bardziej, że włada biegle językiem angielskim i mogłaby w szerszym zakresie zająć się tłumaczeniami czy udzielaniem korepetycji. Sąd zauważa jednak, że poprawia się jej pozycja na rynku pracy w zawodzie aktora, o czym świadczy coraz szersza współpraca z teatrami czy angaż do filmu (...), który może przynieść znaczący dochód (1.500 zł brutto za 1 dzień zdjęciowy).

Oceniając sytuację pozwanego F. K. (1) należy stwierdzić, że uległa ona poprawie w porównaniu do stanu aktualnego w 2012r. Wówczas pozwany studiował w Stanach Zjednoczonych, nie pracował, pozostawał na utrzymaniu rodziców. Obecnie pozwany jest absolwentem (...) C. w N. na kierunku scenarzysta filmowy. Pozwany ukończył także licencjat w Państwowej Wyższej Szkole (...) w Ł. na Wydziale Reżyserii, specjalizacja montaż filmowy. Pozwany podnosi swoje kwalifikacje uczestnicząc w warsztatach dla scenarzystów. Pozwany jest także wykładowcą akademickim w Państwowej Wyższej Szkole (...) w Ł.. Podstawowym zajęciem pozwanego jest jednak praca w zawodzie scenarzysty filmowego oraz konsultanta scenariuszowego, z tymi zawodami wiąże on swoją przyszłość i w tym kierunku posiada wykształcenie. Sąd zauważa, że specyfika pracy w tym zawodzie jest zbliżona do pracy w zawodzie aktora, jest bowiem uzależniona od kontaktów w branży i od pozycji danej osoby na rynku. Pozwany dopiero rozpoczyna swoją karierę zawodową. Co prawda strona powodowa twierdzi, że pozwany mimo młodego wieku ma ogromny dorobek zawodowy, przedstawiono całą listę osiągnięć pozwanego. Jednakże przesłuchanie pozwanego zweryfikowało te twierdzenia, jako że większość tytułów, przy których pozwany do tej pory pracował, to etykiety studenckie i nie wiązały się z żadnym wynagrodzeniem. Specyfiką pracy scenarzysty filmowego jest pisanie na zamówienie lub szukanie producenta dla projektu. Jeżeli projekt zostanie zaakceptowany i skierowany do produkcji, scenarzysta otrzymuje, najczęściej w ratach, wynagrodzenie znacznej wysokości. Pozwany zeznał, że za jeden scenariusz filmu fabularnego w Polsce scenarzysta może otrzymać wynagrodzenie rzędu 70.000 zł plus ewentualne zyski ze sprzedaży. Pozwany zatrudnia się także jako konsultant scenariuszowy. Podejmuje również działania w celu zaistnienia na rynku filmowym w C. i innych krajach azjatyckich, co jednak do tej pory nie przyniosło wymiernych efektów w postaci podpisania kontraktu na scenariusz. Pozwany wyjeżdża na warsztaty, festiwale filmowe i inne wydarzenia branżowe, co ma znaczenie nie tylko dla podnoszenia przez niego kwalifikacji zawodowych, ale także dla budowania relacji i kontaktów w środowisku filmowym. W ocenie Sądu nie sposób zarzucić pozwanemu, że nie podejmuje działań w celu uzyskiwania dochodów zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi. Jak wyżej ustalono, pozwany takie dochody już zaczyna uzyskiwać i należy wnioskować, że z biegiem czasu będzie ich więcej. Nie można jednak żądać od osoby, która dopiero rozpoczyna karierę w tej niełatwej branży, że od razu będzie podpisywać kontrakty opiewające na setki tysięcy złotych kilka razy w roku. Podobnie nieuzasadnione byłoby stawianie takich oczekiwań A. N. jako aktorce, choć także jest absolwentką prestiżowych studiów aktorskich w L. S. (...) w N..

Podsumowując powyższe rozważania Sąd doszedł do przekonania, że pozwany F. K. (1) wykorzystuje należycie swoje możliwości zarobkowe i że obecnie kształtują się one na poziomie rzędu 4.000 zł miesięcznie przy uwzględnieniu wszystkich źródeł dochodów, przy czym należy się spodziewać, że w kolejnych latach nastąpi poprawa w tym zakresie.

Skoro dochody pozwanego są nieregularne (wynagrodzenie za scenariusz płatne jest w niekiedy odległych ratach), uzasadnione jest korzystanie przez pozwanego z kart kredytowych i uzyskiwanie z tego źródła dochodów także na bieżące własne utrzymanie.

Strona powodowa nie wykazała, by pozwany żył znacznie „ponad stan”, o czym miałyby świadczyć liczne podróże pozwanego. Pozwany wyjaśnił, że większość jego wyjazdów zagranicznych ma charakter zawodowy – pozwany wyjeżdża na warsztaty czy festiwale filmowe, wyjaśnił także, z jakich źródeł takie wyjazdy są finansowane. Generalnie pozwany nie ponosi kosztów takich wyjazdów. Strona powodowa nie przedstawiła dowodów pozwalających stwierdzić, że pozwany w tym zakresie zeznał nieprawdę. Część wyjazdów pozwanego, głównie podróże do C., to wyjazdy do jego narzeczonej do P.. Pozwany przy tej okazji podejmuje także działania zmierzające do znalezienia zatrudnienia na rynku azjatyckim. Podczas pobytu w C. pozwany mieszka u narzeczonej i jest wówczas na jej utrzymaniu. Również i w tej części zeznania pozwanego nie zostały skutecznie podważone przez stronę przeciwną, nie można ich uznać także za sprzeczne z zasadami logicznego rozumowania czy zasadami doświadczenia życiowego, zatem Sąd ocenił je jako wiarygodne.

O zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują nie tylko możliwości zarobkowe zobowiązanego, ale także jego możliwości majątkowe. F. K. (1) obecnie nie posiada majątku. Pozwany był jednak właścicielem mieszkania w G., które zbył w 2016r., w trakcie niniejszego procesu. Zbycie nieruchomości nie ma jednak znaczenia dla oceny sytuacji materialnej pozwanego, jako że stosownie do art. 136 kro jeżeli osoba zobowiązana do alimentów bez ważnego powodu w ciągu trzech lat przed sądowym dochodzeniem alimentów zrzekła się prawa majątkowego lub w inny sposób dopuściła się jego utraty, Sąd nie uwzględnia tej zmiany przy ustalaniu zakresu świadczeń alimentacyjnych. Bez znaczenia jest przy tym, jak pozwany zadysponował środkami uzyskanymi ze sprzedaży mieszkania, w tym, czy przekazał je swoim rodzicom i z jakiego tytułu. Obowiązek alimentacyjny wobec małoletniego dziecka bowiem ma pierwszeństwo przed wszelkimi innymi zobowiązaniami osoby obciążonej obowiązkiem alimentacji. Sąd zatem na potrzeby niniejszej sprawy traktował pozwanego tak, jakby nadal był właścicielem wspomnianego mieszkania, co oznacza, że mógłby czerpać dochody np. z najmu.

Rozpoznając sprawę Sąd wziął także pod uwagę, że udział pozwanego w wychowaniu małoletniej powódki i w sprawowaniu nad nią osobistej pieczy jest znacząco mniejszy, niż udział A. N.. Okoliczność ta musi być brana pod uwagę przy ustalaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego pozwanego.

Zestawiając przedstawione wyżej usprawiedliwione potrzeby małoletniej Z. K. z możliwościami majątkowymi i zarobkowymi obojga rodziców powódki Sąd doszedł do przekonania, że w aktualnym stanie faktycznym obowiązek alimentacyjny pozwanego wyczerpuje się kwotą po 1.200 zł miesięcznie. Kwota ta odzwierciedla zakres zmiany okoliczności w porównaniu do sytuacji w momencie ustalania alimentów w wyroku orzekającym rozwód. Stąd też na zasadzie art. 138 kro w zw. z art. 135 § 1 kro orzeczono jak w pkt I i II sentencji, oddalając powództwo w pozostałym zakresie jako bezzasadne.

Jako datę początkową ustalenia alimentów w nowej wysokości Sąd przyjął dzień 04.11.2015r. Sąd miał tu na uwadze, że matka powódki w pozwie nie wskazała aktualnego adresu pozwanego, podając jego nieaktualny już adres w N., co spowodowało opóźnienie w doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu i zawiadomieniu go tym samym o procesie. Odpis pozwu doręczono pozwanemu w dniu 04.11.2015r. (k. 87), z tą datą zatem pozwany powziął informację o zgłoszonym przeciwko niemu roszczeniu, stąd też od tej daty orzeczono o zmianie wysokości alimentów.

Stosownie do regulacji art. 333 § 1 pkt 1 kpc wyrokowi w części zasądzającej alimenty nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

O kosztach sądowych Sąd orzekł w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu, stosownie do art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 98 § 1 kpc, mając na uwadze, że strona powodowa z mocy ustawy była od kosztów sądowych zwolniona.

Małoletnia powódka wniosła o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wg złożonego do akt przed zamknięciem rozprawy spisu kosztów wysokości 4.800 zł (k. 398). Sąd miał na uwadze jednak, że strona powodowa wygrała postępowanie jedynie częściowo, a mianowicie w 38,5%. Zatem wniosek o zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego jest uzasadniony w takiej samej części. Sąd miał na uwadze, że podwójna stawka minimalna wynagrodzenia adwokackiego w tej sprawie w przypadku wygrania procesu w całości przez powódkę wynosi 4.800 zł (§ 6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Min. Sprawiedliwości z dn. 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie...w zw. z § 2 ust. 2 cyt. rozporządzenia). Stąd też wniosek o zasądzenie kosztów związanych z udzieleniem powódce pomocy prawnej uwzględniono do wysokości 1.848 zł (4.800 x 38,5%).